

Finansdepartementet

Angående betänkandet Verktyg för skydd av EU-medel. Rättsliga förutsättningar för svenska myndigheter att använda Arachne och Edes (SOU 2025:112)

Ekobrottsmyndigheten lämnar härmed sitt yttrande över rubricerat betänkande.

Mot bakgrund av de intressen som Ekobrottsmyndigheten har att beakta lämnas följande synpunkter.

Sammanfattning

Ekobrottsmyndigheten bedömer att ett utökat internationellt samarbete och en förbättrad informationsdelning mellan länder är en förutsättning för ett framgångsrikt bekämpande av grov organiserad brottslighet. Regeringen bör därför i lämpligt sammanhang tillse att det görs förnyade överväganden om brottsbekämpande myndigheters möjlighet att få tillgång till EU:s databaser Arachne och Edes.

5.3.5 Ekobrottsmyndigheten och Polismyndigheten

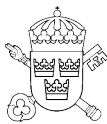
Ekobrottsmyndigheten delar utredningens bedömning att nu gällande regelverk inte ger brottsbekämpande myndigheter tillgång till uppgifterna i databasen Arachne.

Brottsbekämpande myndigheter har trots detta behov av att få tillgång till uppgifterna i databasen. Inom ramen för Ekobrottsmyndighetens enskilda brottsutredningar om så kallade EU-bedrägerier, subventionsbrott och liknande är uppgifter som sparas i Arachne av intresse.

Databasens uppgifter är också intressanta i Ekobrottsmyndighetens underrättelseverksamhet i samband med kartläggning av aktörer inom ramen för allvarlig gränsöverskridande brottslighet som kan hota medlemsstaternas gemensamma intresse, t.ex. penningtvättskedjor och finansiering av terrorism.

Arachne innehåller inte bara data om pågående nationella stödärenden utan också historiska data från olika länder om stödsökande, stödbelopp, upphandlande leverantörer och om verkliga huvudmän bakom sådana aktörer; data som kan vara mycket värdefull för myndighetens underrättelseverksamhet.

Ekobrottsmyndigheten vill sammantaget framhålla att tillgång till sådana uppgifter som lagras i Arachne är av vikt för myndighetens brottsbekämpande arbete i såväl underrättelse- som brottsutredande skede. Myndigheten ser därför ett behov av att regeringen i lämpligt sammanhang ser över brottsbekämpande myndigheters möjlighet att få tillgång till uppgifterna i EU:s databas.

6.3.5 Ekobrottsmyndigheten

Ekobrottsmyndigheten delar inte utredningens uppfattning om att det saknas skäl för myndigheten att använda systemet för tidig upptäckt och uteslutning, Edes.

I Edes lagras uppgifter om personer eller enheter som är uteslutna från att ta del av EU-medel och uppgifter om ekonomiska sanktioner som ålagts mottagare av EU-medel. I likhet med de uppgifter som sparas i Arachne är uppgifter i Edes av stort intresse vid kartläggning av aktörer inom allvarlig brottslighet.

Ekobrottsmyndigheten bedömer därför att det i syfte att bidra till EU:s och medlemsstaternas gemensamma intresse av att bekämpa allvarlig internationell brottslighet som penningtvätt och finansiering av terrorism, är angeläget att myndigheten kan få tillgång till sådana uppgifter som sparas i Edes.

Slutligen konstaterar Ekobrottsmyndigheten att i samband med att utredningen övervägt huruvida Ekobrottsmyndigheten har skäl att använda Arachne och Edes, hänvisas till EU:s oberoende åklagarmyndighet, Eppo. Ekobrottsmyndigheten vill uppmärksamma att myndighetens uppdrag är bredare än Eppo:s brottskatalog, som avser brott riktade mot EU:s finansiella intressen.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Rikard Jermsten. I den slutliga handläggningen har rättschefen Ulrika Lundström och stabsjuristen Olof Hallström deltagit. Verksjuristen Fatima Thelander von Ahn har varit föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Expedition till:

fi.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till:

fi.ba.eu@regeringskansliet.se

ju.da@regeringskansliet.se